

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Siviilioikeudelliset menettely>Tuomioistuinten päätösten tunnustaminen ja täytäntöönpano>

Tuomioistuinratkaisun täytäntöönpano

Tuomioistuinratkaisun täytäntöönpano

Unkari

1 Mitä täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa?

Täytäntöönpanolla tarkoitetaan muita kuin riita-asioita koskevaa siviilioikeudellista menettelyä, jolla tuomioistuimen ja julkisen notaarin päätöksiin ja muihin lainsäädännössä määrättyihin asiakirjoihin sisältyvät velvoitteet pannaan täytäntöön julkisen vallan pakkotoimin.

2 Mille viranomaisille täytäntöönpanoa koskeva toimivalta kuuluu?

Täytäntöönpanosta määrää ja sen toteuttaa tuomioistuin, julkinen notaari tai muut elimet ja henkilöt, erityisesti seuraavat toimijat:

- riippumaton paikallinen ulosottomies
- alueellinen ulosottomies
- riippumaton paikallinen apulaisulosottomies
- alueellinen apulaisulosottomies
- ulosottomiesharjoittelija.

Ulosottomenettely on – muita kuin riita-asioita koskevana siviilioikeudellisena menettelynä – samanlainen kuin tuomioistuimen menettely.

3 Millä edellytyksillä päätös täytäntöönpanosta voidaan antaa?

Määräys täytäntöönpanosta voidaan antaa, jos täytäntöön pantava päätös sisältää velvoitteen (sakon), on lainvoimainen tai väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoinen ja siinä asetettu määräaika on umpeutunut. Tuomioistuimessa tehdyn sovinnon perusteella täytäntöönpanomääräys voidaan antaa, vaikka sovintoa koskevaan päätökseen olisi haettu muutosta. Tämä säännös koskee myös julkisen notaarin hyväksymiä sopimuksia, joilla on sama oikeusvaikutus kuin tuomioistuimessa tehdyllä sovinnolla. Täytäntöönpanomääräys voidaan antaa myös eurooppalaisesta vähäisiin vaatimuksiin sovellettavasta menettelystä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 861/2007 säädetyn menettelyn mukaisesti annetun tuomion perusteella, vaikka tuomioon olisi haettu muutosta. Täytäntöönpanomääräystä ei voida antaa maksamismääräyksen perusteella, jos lausekkeessa, jolla maksamismääräyksestä tulee lainvoimainen, todetaan, että täytäntöönpanotoimia ei sallita vaateen aiheen suhteen.

Elatusavun perintää koskee erityissääntö, jonka mukaan täytäntöönpano voidaan hyväksyä yli kuusi kuukautta myöhässä olevien elatusapuerien osalta, jos täytäntöönpanoa hakeva osapuoli pitää todennäköisenä, että elatusapurästi johtuu velallisen vilpillisestä toiminnasta, tai jos esitetään pätevä syy sille, että velkoja on laiminlyönyt perintätoimet. Ulkomaisen päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä tuomioistuin tarkastelee myös, onko täytäntöönpano lainsäädännön, kansainvälisen sopimuksen, vastavuoroisuuden periaatteen tai unionin lainsäädännön mukaista.

3.1 Menettely

Täytäntöönpanosta määrätään täytäntöönpanomääräyksellä. Joissakin tapauksissa tämä ei ole muodollinen päätös (vaan täytäntöönpanosta määrätään täytäntöönpanokirjalla tai täytäntöönpanolausekkeella), ja joissakin tapauksissa täytäntöönpanosta annetaan määräys. Tuomioistuin tai julkinen notaari antaa täytäntöönpanomääräyksen täytäntöönpanoa hakevan osapuolen pyynnöstä. Täytäntöönpanohakemus on tehtävä asianomaisella lomakkeella, ja siitä on toimitettava tarvittava määrä jäljennöksiä. Maksamismääräysmenettelyissä hakemus voidaan toimittaa myös sähköisesti. Hakemus on yleensä toimitettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle tai julkiselle notaarille. Oikeusteitse tapahtuvasta täytäntöönpanosta vuonna 1994 annetussa laissa LIII (1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról), jäljempänä 'oikeudellista täytäntöönpanoa koskeva laki', säädetään kuitenkin eräissä tapauksissa muita lainvalintasääntöjä. Esimerkiksi ulkomaisen tuomioistuimen päätöksen täytäntöönpanosta voi määrätä piirioikeus (járásbíróság), joka on toimivaltainen velallisen asuinpaikan tai päätoimipaikan tai näiden puuttuessa täytäntöönpanon kohteena olevan omaisuuden sijaintipaikan mukaisen yleisen tuomioistuimen (törvényszék) tuomiopiirissä. Budapestissa tämä tuomioistuin on Budan alemman oikeusasteen tuomioistuin (Budai Központi Kerületi Bíróság).

Täytäntöönpanohakemuksen on sisällettävä tietoja osapuolista, täytäntöönpanokelpoisesta päätöksestä ja täytäntöön pantavasta saatavasta sekä mahdollisimman paljon tietoja mahdollisesti täytäntöönpanon kohteena olevasta velallisen omaisuudesta.

Tuomioistuin tai julkinen notaari tutkii hakemuksen välittömästi – enintään 15 päivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta – todetakseen, olisiko se siirrettävä jonkin toisen tuomioistuimen käsiteltäväksi, hylättävä asiaperusteita tutkimatta tai (lukuun ottamatta osapuolia, joilla on lailliset edustajat) palautettava ja pyydettyä siitä puuttuvia tietoja. Sen jälkeen tarvittavat toimenpiteet toteutetaan. Päätös tehdään 15 päivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta, tai, jos on pyydetty puuttuvia tietoja, 15 päivän kuluessa siitä, kun nämä tiedot toimitetaan. Jos hakemus on perusteltu, annetaan täytäntöönpanomääräys, jos ei, täytäntöönpano evätään.

3.2 Tärkeimmät edellytykset

Ks. 2 kohta.

4 Täytäntöönpanotoimien tarkoitus ja luonne

Pakkotoimilla rajoitetaan velallisen taloudellisia ja henkilökohtaisia oikeuksia. Taloudellisia toimenpiteitä voivat soveltaa tuomioistuin ja ulosottomies; henkilöön kohdistuvia toimenpiteitä voi soveltaa poliisi tuomioistuimen tai ulosottomiehen toimenpiteen perusteella. Keskeiset omaisuuteen kohdistuvat pakkotoimet ovat seuraavat:

- palkan ja muiden tulojen pidättäminen
- irtaimiston ulosmittaus ja myynti
- luottolaitoksen hallinnoimien varojen takavarikointi ja pankkitilien sulkeminen
- kolmannelta henkilöltä olevien saatavien ulosmittaus
- kiinteän omaisuuden ulosmittaus ja myynti
- seuraamusten ja sakkojen määrääminen.

4.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla täytäntöönpanon kohteena?

Täytäntöönpanon kohteena voivat olla seuraavat varat:

- velallisen palkka, eläke tai muut tulot (joskin näihin sovelletaan tiettyjä poikkeuksia)
- luottolaitoksen hallinnoimat varat (laissa vahvistetaan tietty enimmäismäärä luonnollisia henkilöitä koskevalle täytäntöönpanolle)

irtain omaisuus (välttämätöntä irtaimistoa, joka on lain mukaan vapautettu täytäntöönpanosta, ei kuitenkaan voida ulosmitata; tällaista irtaimistoa ovat esimerkiksi välttämättömät vaatekappaleet, huonekalut, joiden määrä vastaa velallisen perheen kokoa, ja velallisen sairauden takia tarvitsemat lääkkeet) velallisen kolmannelta henkilöltä olevat saatavat tai osakkeet kiinteä omaisuus tyyppistä, käyttötarkoituksesta, omaisuuteen kohdistuvista oikeuksista tai kiinnityksistä sekä kiinteistörekisteriin merkityistä seikoista riippumatta (täytäntöönpanosta on kuitenkin vapautettu sellainen kiinteä omaisuus, jonka ei likvidaatiomenettelyn aikana voida katsoa kuuluvan velallisen omaisuuteen).

4.2 Mitä vaikutuksia täytäntöönpanotoimilla on?

Täytäntöönpanotoimet rajoittavat merkittävästi velallisen oikeutta määrätä omaisuudestaan.

Kun täytäntöönpano kohdistuu irtaimistoon tai pankkitiliin, velallisen oikeus määrätä omaisuudesta päättyy. Jos ulosmitattu irtaimisto takavarikoidaan, se myös poistuu velallisen omistuksesta. Jos kiinteää omaisuutta ulosmitataan, velallinen voi määrätä omaisuudesta ja myydä sitä, mutta sitä rasittaa edelleen täytäntöönpano-oikeus.

Jos velallinen tai joku muu läsnä oleva henkilö turvautuu täytäntöönpanotoimen toteutuksen yhteydessä fyysiseen vastarintaan, ulosottomies voi kääntyä poliisin puoleen, joka voi soveltaa velalliseen pakkotoimia vastarinnan lopettamiseksi.

Henkilö, joka vastustaa aktiivisesti (väkivalloin) ulosottomiehen toimintaa, voidaan asettaa rikosoikeudelliseen vastuuseen. Rikokseksi katsotaan myös se, jos velallinen ottaa ulosmitatun esineen pois takavarikosta, poistaa täytäntöönpanon yhteydessä laitetun sinetin tai avaa suljetun tilan, jossa ulosmitattua tai takavarikoitua tavaraa säilytetään (sinetin murtamisen muodostama rikos).

Tuomioistuin määrää velalliselle tai sellaiselle henkilölle tai organisaatiolle, jolla on velvollisuus osallistua täytäntöönpanomenettelyyn, sakon, jos tämä ei noudata täytäntöönpanomääräyksen pohjautuvia lakisääteisiä velvoitteita tai jos tämä estää toiminnallaan täytäntöönpanotoimien toteuttamisen.

4.3 Mikä on täytäntöönpanotoimien voimassaoloaika?

Toimenpiteet ovat voimassa, kunnes saatavat on peritty kokonaisuudessaan tai kunnes ulosottomies tai tuomioistuin keskeyttää toimenpiteet tai ne keskeytetään lain perusteella. Saatavia voidaan periä siviilioikeudessa säädetyn vanhentumisajan (yleensä 5 vuotta) kuluessa. Tämä määräaika alkaa kulua päivästä, jona tuomioistuin antaa lopullisen päätöksen. Täytäntöönpanomääräystä ei voida antaa vanhentumisajan umpeutumisen jälkeen tehdyn hakemuksen perusteella eikä aiemmin käynnissä olleita täytäntöönpanotoimia voida käynnistää uudelleen. Mikä tahansa täytäntöönpanotoimi – tai saatavan perimiseksi käynnistetty oikeudenkäynti – katkaisee vanhentumisajan kulumisen. Vanhentumisaika alkaa sen jälkeen kulua uudelleen.

5 Voiko täytäntöönpanopäätökseen hakea muutosta?

- Täytäntöönpanokirjan peruuttaminen tai täytäntöönpanolausekkeen poistaminen. Jos täytäntöönpanosta on määrätty täytäntöönpanokirjalla tai täytäntöönpanolausekkeella, täytäntöönpanokirja voidaan peruuttaa ja täytäntöönpanolauseke poistaa oikeussuojakeinona, jos täytäntöönpanomääräystä ei olisi pitänyt antaa. Täytäntöönpanokirjan peruuttamista tai täytäntöönpanolausekkeen poistamista voi hakea joko velallinen tai täytäntöönpanoa hakeva osapuoli. Myös tuomioistuin voi viran puolesta antaa tätä koskevan määräyksen. Hakemus on tehtävä sille tuomioistuimelle tai julkiselle notaarille, joka on antanut määräyksen täytäntöönpanosta. Hakemuksen tekemiselle ei ole asetettu määräaikaa, vaan sen voi tehdä milloin tahansa. Jos hakemus hyväksytään, tehdään päätös täytäntöönpanokirjan peruuttamisesta tai täytäntöönpanolausekkeen poistamisesta. Päätöksestä voi valittaa.
- Täytäntöönpanomääräystä koskeva valitus. Täytäntöönpanosta annetusta muodollisesta määräyksestä voi valittaa joko velallinen tai henkilö, joka hakee täytäntöönpanoa. Valitus tehdään sille tuomioistuimelle, joka on antanut määräyksen täytäntöönpanosta, mutta se osoitetaan toisen asteen tuomioistuimelle. Toisen asteen tuomioistuin on toimivaltainen valitusten arvioinnissa. Jos tuomioistuimen antama määräys on asiaperusteiden osalta oikea, toisen asteen tuomioistuin vahvistaa määräyksen. Päinvastaisessa tapauksessa määräystä muutetaan. Jos menettelysääntöjä on rikottu, toisen asteen tuomioistuin kumoaa määräyksen ja määrää täytäntöönpanomääräyksen antaneen tuomioistuimen tekemään uuden päätöksen.
- Täytäntöönpanomääräyksen epäämistä koskeva valitus. Täytäntöönpanoa hakeva osapuoli voi valittaa täytäntöönpanomääräyksen epäämistä koskevasta määräyksestä. Valitus tehdään sille tuomioistuimelle tai julkiselle notaarille, joka on antanut määräyksen täytäntöönpanosta, mutta se osoitetaan toisen asteen tuomioistuimelle. Toisen asteen tuomioistuin on toimivaltainen valitusten arvioinnissa. Jos tuomioistuimen antama määräys on asiaperusteiden osalta oikea, toisen asteen tuomioistuin vahvistaa määräyksen. Päinvastaisessa tapauksessa määräystä muutetaan. Jos menettelysääntöjä on rikottu, toisen asteen tuomioistuin kumoaa määräyksen ja määrää täytäntöönpanomääräyksen antaneen tuomioistuimen tai julkisen notaarin tekemään uuden päätöksen.
- Ulosottomies toteuttaa täytäntöönpanoon liittyvät pakkotoimet itsenäisesti sen jälkeen, kun täytäntöönpanosta on määrätty; tähän ei tarvita tuomioistuimen valtuutusta. Ulosottomiehen toimia vastaan on käytettävissä erillinen oikeussuojakeino, jota kutsutaan vastustuskanteeksi. Vastustuskanteen voi nostaa velallinen, täytäntöönpanoa hakeva osapuoli tai joku muu asianosainen. Jos tuomioistuin hyväksyy kanteen, se joko mitätöi ulosottomiehen lainvastaisen toimenpiteen tai, siinä tapauksessa että ulosottomies on laiminlyönyt tehtävänsä, määrää ulosottomiehen toteuttamaan toimenpiteen. Päinvastaisessa tapauksessa tuomioistuin hylkää vastustuskanteen. Vastustuskanne on tehtävä ulosottomiehelle.
- Edellä mainittujen oikeussuojakeinojen ohella on olemassa mahdollisuus keskeyttää täytäntöönpano. Tuomioistuin antaa määräyksen täytäntöönpanon keskeyttämisestä, jos täytäntöönpanoa hakenut osapuoli tätä pyytää eikä täytäntöönpanon keskeyttäminen riko jonkun toisen oikeuksia tai jos keskeyttämisestä määrätään laissa. Täytäntöönpano keskeytetään myös esimerkiksi silloin, kun velallinen maksaa saatavan. Täytäntöönpano keskeytetään tuomioistuimen päätöksellä myös silloin, kun julkisten asiakirjojen perusteella on todettu, että lopullinen päätös on kumonnut täytäntöön pantavan päätöksen.
- Täytäntöönpanomenettelyissä on myös mahdollista, että kolmas henkilö, joka esittää vaatimuksia täytäntöönpanon yhteydessä takavarikoidun omaisuuden suhteen omistusoikeuden tai jonkin muun oikeuden perusteella ja näin estää kyseisen omaisuuden myynnin, nostaa täytäntöönpanoa hakenutta osapuolta vastaan kanteen, jossa vaaditaan omaisuutta koskevan takavarikon purkamista. Jos tuomioistuin hyväksyy kanteen, omaisuus vapautetaan takavarikosta.

6 Sovelletaanko täytäntöönpanon mitään rajoituksia, esimerkiksi velallisen suoja koskevien sääntöjen tai määräaikojen perusteella?

Täytäntöönpanon lykkääminen:

Täytäntöönpanomääräyksen antanut tuomioistuin voi – poikkeustapauksissa – määrätä velallisen pyynnöstä täytäntöönpanon lykkäämisestä, jos velallinen pystyy näyttämään toteen perustellun syyn lykkäämiseen eikä velalliselle ole aiemmin täytäntöönpanomenettelyn aikana määrätty sakkoja. Päätätessään lykkäämisestä tuomioistuin voi tarvittaessa kuulla osapuolia.

Tuomioistuin ottaa lykkäämiseen oikeuttavina perusteluiluina syinä huomioon erityisesti seuraavat seikat: velallisen huollettavina olevien henkilöiden määrä ja niiden henkilöiden määrä, joita velallinen tosiasiallisesti huoltaa, velallisen tai hänen huollettaviensa pitkäaikainen tai vakava sairaus sekä täytäntöönpanomenettelyn aikana tapahtuneet ja velalliseen vaikuttaneet luonnonkatastrofit.

Jos täytäntöönpano kohdistuu kiinteään omaisuuteen, sitä voidaan lykätä velallisen pyynnöstä kerran enintään 6 kuukautta.

Maksaminen erissä:

Verovelkoja ja veroina täytäntöön pantavia julkisoikeudellisia saatavia lukuun ottamatta ulosottomies voi velallisen pyynnöstä – edellyttäen että tämä on luonnollinen henkilö – määrittää ehdot velan maksamiselle erissä sen jälkeen, kun ulosottomies on toteuttanut toimenpiteitä velallisen omaisuuden paikantamiseksi ja ulosmittaamiseksi ja velallinen on jo maksanut osan täytäntöönpanokelpoisesta saatavasta. Ulosottomies myös tiedottaa velalliselle, jolla ei ole ulosotettavaa omaisuutta, erissä maksamisen mahdollisuuksista ja ehdoista.

Ulosottomies laatii raportin osamaksusuunnitelman tekemisestä ja sisällöstä ja toimittaa sen osapuolille. Täytäntöönpanoa hakeva osapuoli voi 15 päivän kuluessa raportin vastaanottamisesta ilmoittaa ulosottomiehelle kirjallisesti vastustavansa osamaksusuunnitelman sisältöä, esittää suunnitelman sisältöä ja maksuerien määriä koskevia suosituksia sekä pyytää velallista toimittamaan lisävakuuksia suunnitelman noudattamiseksi. Täytäntöönpanoa hakevan osapuolen lausunnon perusteella ulosottomies voi muuttaa osamaksusuunnitelman ehtoja seuraavasti:

a) Ulosottomies peruuttaa osamaksusuunnitelman, jos täytäntöönpanoa hakeva osapuoli vastustaa siinä määrättyjä elatusapua, palkkaa tai muita vastaavia saatavia koskevia eräiä, jos täytäntöönpanoa hakeva yksityishenkilö ilmoittaa, että osamaksusuunnitelma uhkaa hänen toimeentuloaan, tai jos täytäntöönpanoa hakevaa talouden toimijaa vastaan on käynnissä konkurssi-, likvidaatio- tai täytäntöönpanomenettely.

b) Edellä olevan a kohdan piiriin kuulumattomissa tapauksissa osamaksusuunnitelma voidaan laatia yhden vuoden ajaksi, jos täytäntöönpanoa hakee oikeushenkilö tai organisaatio, joka ei ole oikeushenkilö, ja kuuden kuukauden ajaksi, jos täytäntöönpanoa hakee luonnollinen henkilö.

c) Ulosottomies voi vaatia, että osamaksusuunnitelman lisäksi suoritetaan saatavan määrään nähden oikeasuhteisia maksueriä, jos tätä on vaadittu täytäntöönpanossa hakevan osapuolen lausunnossa.

Ulosottomies toimittaa velalliselle enintään kuusi kuukautta kattavan maksusuunnitelman, jossa kukin kuukausittain maksettava erä on yhtä suuri, jos täytäntöönpanotoimia on kohdistettu velallisen luottolaitoksissa oleviin varoihin, palkkaan ja irtaimeen omaisuuteen, mutta velan koko määrää ei vielä ole peritty ja

a) aikaisemmin ei ole myönnetty osamaksusuunnitelmaa,

b) velallista vastaan on käynnissä täytäntöönpanomenettely enintään 500 000 Unkarin forintin suuruudesta rahamääräisestä saatavasta tai velallista vastaan on käynnissä täytäntöönpanomenettely enintään 1 000 000 Unkarin forintin suuruudesta rahamääräisestä saatavasta ja lisäksi maarekisteriin on kirjattu panttioikeus velallisen asuinkiinteistöön toisen saatavan vakuutena, ja

c) velallisen asuinkiinteistö olisi huutokaupattava saatavan perimiseksi.

Täytäntöönpanoa hakevan osapuolen ei tarvitse antaa suostumustaan osamaksusuunnitelmaan. Sen sijaan raportti osamaksusuunnitelman tekemisestä on annettava tiedoksi myös täytäntöönpanoa hakevalle osapuolelle.

Velalliselta ulosmittaamalla saadut määrät on sisällytettävä laskelmaan velallisen suorittamasta määrästä.

Asuinkiinteistön arvioitu arvo ja sen ensimmäinen huutokauppa voidaan vahvistaa vain, jos velallinen ei ole suorittanut maksueriä (oikeudellista täytäntöönpanoa koskevan lain 52/A–52/B §).

Täytäntöönpano-oikeuden vanhentumisaika:

Täytäntöönpano-oikeuden vanhentumisaika päättyy samanaikaisesti kuin täytäntöönpanokelpoisen saatavan vanhentumisaika. Täytäntöönpano-oikeutta koskeva vanhentumisaika otetaan yleensä huomioon pyynnöstä. Se voidaan ottaa huomioon viran puolesta, jos sen perustana olevan saatavan vanhentumisaika on myös otettava huomioon viran puolesta. Jos täytäntöönpano-oikeuteen liittyvä vanhentumisaika on otettava huomioon edellä esitetyn perusteella, täytäntöönpanomääräystä ei saa antaa vanhentumisajan umpeuduttua tehdyn hakemuksen perusteella eikä täytäntöönpanomenettelyä, josta on jo määrätty, saa jatkaa. Mikä tahansa täytäntöönpanotoimi keskeyttää täytäntöönpano-oikeuden vanhentumisajan kulumisen.

Rajoitukset:

Täytäntöönpanomenettelyn yhteydessä palkasta pidätettävä määrä lasketaan ottamalla perustaksi määrä, joka jää jäljelle, kun palkasta on erillisten säännösten mukaisesti ensin vähennetty verot (ennakkovero), sairausvakuutus- ja eläkemaksut, yksityisten eläkerahastojen jäsenmaksut ja muut maksut. Yleisesti ottaen tästä määrästä voidaan pidättää enintään 33 prosenttia ja poikkeustapauksissa enintään 50 prosenttia.

Vanhuuseläkkeen vähimmäismäärää vastaava osuus kuukausipalkasta on vapautettu täytäntöönpanosta. Tätä vapautusta ei kuitenkaan sovelleta elatusapua ja synnytyskustannuksia koskevaan täytäntöönpanoon.

Työnantajan työsuhteen perusteella maksamasta palkasta voidaan pidättää enintään 33 prosenttia.

Työntekijän palkasta pidätettävä osuus voidaan korottaa enintään 50 prosenttiin seuraavia koskevien saatavien osalta:

a) elatusapu

b) palkkasaatavat velalliselta

c) laittomasti saadut palkat ja sosiaaliturvapalvelut (oikeudellista täytäntöönpanoa koskevan lain 65 §:n 2 momentti).

Velallisen sosiaaliturvaeläke-etuuksista, varhaiseläke-etuuksista, työskentelyn keston perustuvista etuuksista, balettiansijan eläkkeestä ja kaivosalan siirtymäkauden avustuksesta (yhteisesti 'eläke-etuudet') voidaan pidättää enintään 33 prosenttia (oikeudellista täytäntöönpanoa koskevan lain 67 §:n 1 momentti).

Eläke-etuuksista pidätettävä osuus voidaan korottaa enintään 50 prosenttiin seuraavia koskevien saatavien osalta:

a) lasten elatusapu

b) laittomasti saadut eläke-etuudet (oikeudellista täytäntöönpanoa koskevan lain 67 §:n 2 momentti).

Työnhakijoiden etuuksista (työttömyysetuuksista, työttömien varhaiseläke-etuuksista, lisäkorvausetuuksista ja aktivointikorvausetuuksista) voidaan pidättää enintään 33 prosenttia seuraavia koskeviin saataviin:

a) elatusapu

b) laittomasti saadut työttömyysetuudet

c) laittomasti saadut työikäisen väestön etuuksiin sisältyvät rahaetuudet.

Seuraavat etuudet on vapautettu ulosotosta:

– kansallinen hoitoavustus, sotainvalideille maksettavat rahaetuudet sekä poliittisista syistä henkensä tai vapautensa menettäneille maksettavista korvauksista annetun lain nojalla myönnetty elinkorko

– kunnallinen tuki, ylimääräinen kunnallinen tuki, osana työikäisen väestön etuuksia myönnettyt rahaetuudet, vanhuusetuudet, työttömien tulokorvausetuudet ja hoitoavustus

– äitiysetuus

– työkyvyttömyysetuudet ja sokeille maksettavat henkilökohtaiset etuudet

– terveyshaitan perusteella maksettava palkanlisä, väliaikainen palkanlisä, tulolisä, väliaikainen tulolisä ja terveyshaitan perusteella maksettava kaivosalan elinkorko

– laissa määritelty elatusapu, tuomioistuimen määräämä lasten elatusapu mukaan lukien, sekä lastensuojelusta ja edunvalvonnasta annettuun lakiin perustuvat lastensuojelun rahaetuudet

– koulutusmaksu, sijaisvanhemmille maksettava erityistuki ja perheavustus, jolla tuetaan väliaikaisesti tai pysyvästi sijaisperheeseen sijoitettuja lapsia tai sijaishuollon päättymisen jälkeisessä huollossa olevia nuoria aikuisia

– apurahat lukuun ottamatta tieteellisen jatkokoulutuksen palkkaluonteisia apurahoja

– työntekijöiden lähettämisestä, ulkomailla palvelusta ja työmatkoista aiheutuvat korvattavat kulut

– erityisten kulujen kattamiseen tarkoitettut rahasummat

– vammaisetuudet (oikeudellista täytäntöönpanoa koskevan lain 74 §).

Maksupalveluntarjoajan käsittelemiin varoihin, jotka ovat luonnollisen henkilön saatavia, voidaan soveltaa täytäntöönpanoa rajoituksetta siltä osalta, joka ylittää neljä kertaa vanhuuseläkkeen vähimmäismäärän; tämän rajan alittavalta osalta täytäntöönpanoa voidaan soveltaa 50 prosenttiin vanhuuseläkkeen vähimmäismäärän ja neljä kertaa vanhuuseläkkeen vähimmäismäärän välisestä määrästä (oikeudellista täytäntöönpanoa koskevan lain 79/A §:n 2 momentti).

Lain mukaan täytäntöönpanosta vapautettua omaisuutta ei voida ulosmitata edes velallisen suostumuksella.

Seuraava irtaimisto on vapautettu täytäntöönpanosta:

– velallisen ammattinsa harjoittamiseen tarvitsema omaisuus, etenkin välttämättömät työkalut, soittimet, tekniset, sotilaalliset ja muut laitteet, univormut, itsepuolustukseen tarkoitetut aseet ja kulkuvälineet (ajoneuvoja lukuun ottamatta)

– säännöllisen opiskelun kannalta välttämättömät tarvikkeet, erityisesti oppikirjat, koulutarvikkeet ja soittimet

– välttämättömät vaatekappaleet: 3 päälyysvaatekertaa, 1 talvitakki, 1 muu takki, 3 paria kenkiä

– välttämättömät liinavaatteet: 1 liinavaatekerta, jossa on 2 lakanaa, henkilöä kohti

– velallisen kotitaloudessa olevien henkilöjen määrää vastaava määrä huonekaluja: enintään 3 pöytää ja 3 vaatekaappia tai vastaavaa huonekalua sekä 1 sänky tai vastaava huonekalu ja 1 tuoli tai vastaava huonekalu henkilöä kohti

– välttämättömät lämmityslaitteet ja valaisimet

– velallisen kotitaloudelle välttämättömät keittiö- ja kotitalouslaitteet sekä 1 jääkaappi tai pakastin ja 1 pesukone

– velallisen saamat palkinnot (kunniakirjat, mitalit, merkit, kilvet), jos ne voidaan todentaa asiakirjoilla

– velallisen sairauden tai fyysisen vamman edellyttämät lääkkeet ja lääkinnälliset ja tekniset laitteet sekä liikuntarajoitteisen velallisen ajoneuvo

– velallisen kotitaloudessa olevien alaikäisten käyttämät lapsille tarkoitetut esineet

– elintarvikkeet velallisen ja tämän kotitalouden 1 kuukauden tarpeisiin ja lämmityspolttoaine 3 kuukauden tarpeisiin

– kasvamassa olevat viljelykasvit ja hedelmät sekä sato, jota ei ole vielä korjattu

– esineet, joiden ei likvidaatiomenettelyn aikana voida katsoa kuuluvan velallisen omaisuuteen

– lainatun kulttuuriomaisuuden erityissuojelusta annetussa laissa määritetyssä todistuksessa mainittu kulttuuriomaisuus erityissuojelun aikana (oikeudellista täytäntöönpanoa koskevan lain 90 §:n 1 momentti).

Ulosmittaessa velalliselle – jonka on oltava luonnollinen henkilö – työnteon kannalta välttämätöntä ajoneuvoa riittää – ellei ajoneuvoa takavarikoida – että takavarikoidaan ajoneuvon rekisteriote, joka lähetetään yhdessä takavarikointiraportin jäljennöksen kanssa toimivaltaiselle liikenneviranomaiselle, tai jos viranomaista ei voida määrittää, ajoneuvon rekisteröineelle viranomaiselle. Ellei ajoneuvoa ole takavarikoitu, velallinen voi käyttää sitä, kunnes se myydään. Jos ajoneuvon arvioitu arvo on pienempi kuin oikeusministerin yhteisymmärryksessä veropolitiikasta vastaavan ministerin kanssa antamassa asetuksessa määritetty määrä, ajoneuvo on vapautettu täytäntöönpanosta.

Täytäntöönpanokirjan peruuttaminen tai täytäntöönpanolausekkeen poistaminen

Jos tuomioistuin rikkoi lakia antaessaan täytäntöönpanokirjan, se on peruutettava.

Jos tuomioistuin rikkoi lakia lisätessään määräykseen täytäntöönpanolausekkeen, lauseke on poistettava.

Tuomioistuin peruuttaa täytäntöönpanokirjan tai poistaa täytäntöönpanolausekkeen, jos se velallisen pyynnöstä toteaa, että täytäntöönpanosta kieltäytymisen edellytykset täyttyvät

a) asetuksen (EY) N:o 805/2004 21 artiklan nojalla,

b) asetuksen (EY) N:o 1896/2006 22 artiklan 1 kohdan tai asetuksen (EY) N:o 861/2007 22 artiklan 1 kohdan nojalla, tai

c) asetuksen (EY) N:o 4/2009 21 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan tai asetuksen (EU) N:o 1215/2012 46 artiklan nojalla.

Täytäntöönpanomääräystä koskeva valitus:

Jos tuomioistuin on antanut täytäntöönpanomääräyksen tai, mikäli täytäntöönpanomääräys eroaa hakemuksesta, se on antanut tätä eroa koskevan määräyksen, osapuolet voivat valittaa määräyksestä. Määräystä koskeva valitus ei keskeytä täytäntöönpanomääräyksen toimeenpanoa. Ellei laissa toisin säädetä, takavarikoidun omaisuuden myymiseksi ei kuitenkaan saa toteuttaa toimia eikä täytäntöönpanon aikana saatua rahamäärää saa maksaa edunsaajalle.

Vastustuskanne:

Osapuolet tai muut asianosaiset voivat nostaa täytäntöönpanotuomioistuimessa vastustuskanteen ulosottomiehen toimesta tai laiminlyönnistä, joka rikkoo olennaisesti täytäntöönpanomenettelyä koskevia sääntöjä tai vastustuskanteen nostavan osapuolen oikeuksia tai laillisia etuja. Täytäntöönpanomenettelyä koskevien sääntöjen olennaisen rikkomisen käsitetään tarkoittavan rikkomista, joka on vaikuttanut olennaisesti täytäntöönpanomenettelyn tulokseen (oikeudellista täytäntöönpanoa koskevan lain 217 §:n 1 momentti).

Jos riitautettu toimenpide täyttää oikeudelliset vaatimukset eikä muodosta olennaista rikkomista, tuomioistuin pitää sen voimassa ja hylkää vastustuskanteen.

Jos riitautettu toimenpide muodostaa olennaisen rikkomisen, tuomioistuin mitätöi riitautetun toimenpiteen kokonaisuudessaan tai osittain tai – mikäli laki tämän sallii ja päätöksen edellyttämät tosiseikat voidaan näyttää toteen – muuttaa täytäntöönpanotoimenpidettä kokonaisuudessaan tai osittain. Jos vastustuskanne koskee laiminlyöntiä, tuomioistuin määrää ulosottomiehen toteuttamaan toteuttamatta jääneen toimenpiteen (oikeudellista täytäntöönpanoa koskevan lain 217/A §:n 5 momentti).

Päivitetty viimeksi: 16/10/2017

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.